

2001130404030001
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
MASTER OF ARTS (FOURTH SEMESTER)
SANSKRIT PAPER -XVIII
TEXTUAL CRITICIZE-LEVEL 3

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **MASTER OF ARTS (FOURTH SEMESTER)**
- b. Name of the Subject : **SANSKRIT PAPER -XVIII
TEXTUAL CRITICIZE-LEVEL 3**
- c. Subject Code No : **2001130404030001**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (ગમે તે પાંચ)

૧૦

૧. પાઠ સમીક્ષાના સોપાનો કેટલાં છે? ક્યાં ક્યાં?
૨. ભારતમાં શોધાયેલી હસ્તપ્રતોમાં સૌથી પ્રાચીન હસ્તપ્રત કઈ છે?
૩. કાગળની શોધ સૌ પ્રથમ કયા દેશમાં અને કઈ સાલમાં થઈ?
૪. બાવર હસ્તપત કોને અને ક્યાંથી મળી હતી?
૫. સંશોધન એટલે શું?
૬. રામાયણની હસ્તપ્રત કેટલી વાચનામાં વિભક્ત છે? કઈ કઈ?
૭. ભૂર્જપત્ર પર લખાયેલા સૌથી પ્રાચીન ઉપલબ્ધ દસ્તાવેજ ક્યાંથી અને કોને મળી આવ્યા હતા?

Q.2 પાઠ સમીક્ષાના અધિનિયમોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

૧૩

અથવા

લઢિયાઓ દ્વારા થતી અશુદ્ધિઓ અને તેના કારણોની ચર્ચા કરો.

૧૩

Q.3 ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

૧૩

- ૧) બક્ષાલી હસ્તપ્રત
- (૨) પૈખ્પલાદ હસ્તપ્રત
- (૩) પંચતંત્રની સમીક્ષિત આવૃત્તિ
- (૪) ગિલગિટ હસ્તપ્રત

Q.4 મુદ્રણ દોષ દૂર કરી ફરીથી ગદ્યખંડ લખો.

૧૪

આજે વીવીધ છેત્રમાં કમ્પિયુટરનો બહોળા પરમાણમાં ઉપયોગ થવા લાગ્યો છે. યુધ્ધ અને સંરક્ષણને લગતા તમામ ભાગોમાં કમ્પિયુટરનો વિ્યાપક ઉપયોગ થાઈ છે. અવકાસિ સંશોધનના છેત્રમાં પણ તેનો ઉપયોગ થાઈ છે. આપણે જૂદા જૂદા ગ્રહો, તારા વગેરેના રહસિયો સમ જવા માટે અવકાસમાં ઉપગ્રહો અને યાનો મોકલીયા છે. તેમાં કોમ્પિયુટરનું મોટું યોગદાન રહેલું છે, આધુનીક વેધશાળામાં. ઉપગ્રહોનિ મદદથિ લેવામાં આવેલિ તસવીરોનું કોમ્પ્યુટરનિ મદદ વડે વિસેલેષણ કરવામાં આવે શે તેના પરિણામે હવામાન વિસે સયોટ આગાહિઓ કરી શકાય છે, વેપાર, ઉદીયોગ, ફિલ્મ અને રમત ગમતના છેત્રમાં પણ કમ્પિયુટરનો વ્યાપક ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

*****